

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Acord de cooperare pe un termen nelimitat

Pe 2 noiembrie curent, în vizită la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova s-au aflat domnii Constantin OPREAN, rector al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu (România), profesor universitar, doctor inginer, și Mihai NEAMȚU, prorector al acestei universități, profesor universitar, doctor.

Oaspeții români au avut o întrevedere cu dl Vasile MARINA, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, la care a participat dl Oleg BALAN, vicerector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar interimar.

Interlocutorii au făcut un schimb fructuos de opinii privind organizarea și desfășurarea în cele mai bune condițiuni a învățământului superior de calitate în ambele țări, eficientizarea ma-

nagementului educațional, și-au exprimat dorința și au convenit asupra stabilirii relațiilor de colaborare directă cu scopul de a iniția și a coopera pentru dezvoltarea unor cercetări originale și

procesului de învățământ.

Rectorii Constantin Oprean și Vasile Marina au semnat un Acord de cooperare pe un termen nelimitat care prevede, între altele, efectuarea unor schimburi de

rea la programe de cercetare respectând proprietatea intelectuală în acord cu reglementările legale ale fiecărei părți; realizarea unui schimb de programe de studiu și curricula.

În conformitate cu Acordul de cooperare încheiat, părțile vor putea organiza programe de studii comune cu respectarea legislației în vigoare și recunoașterea reciprocă a acestora. Părțile au căzut, de asemenea, de acord ca facultățile din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și Academiei de Administrare Publică din Moldova, preluând o sarcină specifică în cadrul Acordului, o vor concretiza în încheierea de contracte bilaterale. Aceste contracte vor specifica detaliile de cooperare, sumele și sursele de finanțare pentru respectivul proiect comun.

Cor. „F.P.”

aplicabile de interes comun, de a coopera în vederea îmbunătățirii programelor de învățământ și organizarea

experiență în domeniul cercetării științifice și al pregătirii specialiștilor; a unor schimburi de doctoranzi; participa-

O Universitate cu aspirații reale pentru modernitate și internaționalizare

Interviu cu dl Constantin OPREAN, rector al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, România, vicepreședinte al Conferinței rectorilor din România, profesor universitar, doctor-inginer

CORRESPONDENTUL: Stimate domnule Rector Constantin Oprean, doresc să Vă prezint deosebitele mele respecte și să Vă rog să ne spuneți câteva cuvinte despre orașul românesc din care veniți D-voastră, Sibiu...

Constantin OPREAN: Drumul de la un simplu oraș medieval până la Capitala Culturală a Europei este unul

lung și anevoios, însă Sibiu l-a parcurs în decursul ultimilor câtorva sute de ani, fiind din acest punct de vedere un bun exemplu pentru toate orașele din țară. De fapt, despre Sibiu se poate spune că a fost dintotdeauna un loc în care cultura s-a simțit la ea acasă.

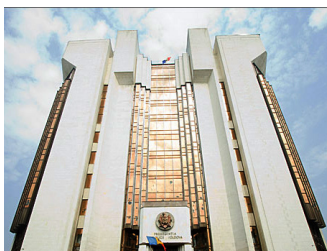
Pentru a confirma acest lucru, este de ajuns să menționăm numele baronului Samuel

von Brukenenthal, unul dintre cei mai mari iubitori de cultură din Transilvania, să amintim că la Sibiu au concertat Franz Liszt și Johann Strauss.

Încă din Evul Mediu sibienii au arătat un mare apetit pentru cultură. În secolul al XVI-lea, au fost puse bazele teatrului sibian, dându-se naștere, astfel, lungii

(Continuare în pag.3)

Alegerea Președintelui Republicii Moldova va fi amânată

Niciun candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova nu a prezentat dosarul complet, cu tot pachetul de acte necesare și cu 15 semnături de susținere ale deputaților în Parlament, până la ora 00.00 din ultima zi

de depunere a dosarelor, a comunicat președintele Comisiei speciale pentru alegerea șefului statului, Tudor Deliu.

„Parlamentul va decide o dată nouă a alegerilor președintelui. Comisia specială va veni în ședința plenară cu detalii despre activitatea sa și rezultatele care au fost înregistrate, iar Parlamentul urmează să se pronunțe asupra situației,” a spus președintele comisiei.

Acesta a declarat că alegerile parlamentare anticipate se exclud, deoarece procedura a fost

declanșată, însă nu a avut finalitate, fiindcă Parlamentul poate fi dizolvat doar atunci când atât în turul întâi, cât și în turul al doilea sau în alegeri repetate nu a fost ales Președintele Republicii Moldova.

Tudor Deliu a menționat că părerea sa proprie, nu a întregii comisii, este că Parlamentul va fi pus în situația să stabilească o nouă dată, dar legislația prevede termenul de 30 de zile numai în cazul alegerilor repetate, or, aici nu este vorba de astfel de alegeri.

La 14 noiembrie a fost data limită de depunere a dosarelor de către candidații la alegerea Președintelui. 14 persoane au solicitat pachetul de acte necesar pentru depunerea dosarului. Din cei 14 candidați, 6 au trecut controlul medical și doar 3 au primit certificate că sunt sănătoși.

Articolul 78 din Constituție, aliniatul 2, spune că persoana care candidează la postul de Președinte trebuie să aibă 40 ani împliniți, să locuiască pe teritoriul țării nu mai puțin de 10 ani și să posede limba de stat.

Deputata Corina Fusu: Biroul Comun de Informații și Servicii va contribui la combaterea fenomenului corupției

Vicepreședinta Comisiei parlamentare cultură, educa-

ție, cercetare, tineret, sport și mass-media, Corina Fusu, și vicepreședintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, Ion Balan, au participat, la 10 noiembrie curent, la deschiderea oficială a Biroului Comun de Informații și Servicii în raionul Cantemir.

Biroul Comun de Informații și Servicii reunește prestatori

de servicii din sectorul public, privat și societatea civilă, sub egida Consiliului raional, și are drept obiectiv îmbunătățirea accesului cetățenilor la informații și servicii de calitate în diverse domenii precum asistența socială, angajarea în câmpul muncii, dezvoltarea afacerilor, agricultură, cadastru, ținându-se cont de specificul activității femeilor

și bărbaților din zonele rurale.

Inițiative de acest gen au fost implementate, începând din 2010, în raioanele Sângerei, Telenești și Nisporeni, prin semnarea Memorandumului de Înțelegere la nivel local, între prestatorii de servicii din cadrul Consiliului Raional și serviciile desconcentrate de pe teritoriul raionului.

Ședință a Guvernului Republicii Moldova

În debutul ședinței din 11 noiembrie, Primul-Ministru a subliniat necesitatea implementării deciziilor aprobate și respectarea termenelor prevăzute de actele legislative. În context, Vlad Filat s-a referit la Legea cu privire la voluntariat, adoptată de Guvern și Forul Legislativ al țării, și promulgată de șeful interimar al statului, conform căreia timp de 6 luni de zile urmau să fie elaborate standardele minime de calitate cu privire la activitatea de voluntariat.

În cadrul ședinței, Execu-

tivul a examinat și a aprobat o serie de acte normative care vizează implementarea Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize cu UE și conformarea cadrului legislativ și normativ național cu standardele internaționale. Astfel, a fost aprobat Planul de acțiuni cu privire la implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a crimei organizate pe anii 2012-2013.

Executivul a aprobat, de asemenea, modificări și completări la un set de acte legislative în scopul prevenirii și combaterii corupției, inclusiv în Codul penal, Codul de procedură penală, Legea privind achizițiile publice și Legea privind Codul de conduită a funcționarului public.

Guvernul a mai aprobat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii

nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente. Ministrul Justiției, Oleg Efrim, a menționat că modificările propuse vizează și denumirea documentului, care va avea următorul titlu: „Legea privind libertatea de conștiință, gândire și religie”.

Guvernul a aprobat și Programul privind repartizarea mijloacelor Fondului rutier pe anul 2011. Mijloacele Fondului au fost redistribuite în legătură cu faptul că, pe parcursul desfășurării lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor, precum și în urma licitațiilor publice de achiziție a lucrărilor și tehnicii rutiere, prețurile oferite de antreprenorii și producătorii cîștigători diferă de cele planificate.

Prin operarea modificărilor și completărilor la Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului

nr.357 din 13 mai 2009, au fost stabilite reguli noi de funcționare a semafoarelor, în special la intersecții, avînd drept scop deblocarea ambuteiajelor în traficul rutier și facilitarea circulației rutiere.

În aceeași ședință, Guvernul a decis să aloce 300 mii lei, din fondul de rezervă, pentru organizarea celei de-a IX-a ediții a Festivalului-Concurs Internațional de muzică ușoară „Două inimi gemene”, care se va desfășura în perioada 13-15 noiembrie 2011. Totodată, au fost alocate 867369 de lei, în vederea acoperirii cheltuielilor ce țin de arendarea autocarelor pentru deplasarea elevilor către școlile de circumscripție din alte localități.

Serviciile de presă ale Președintelui, Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova

O Universitate cu aspirații reale pentru modernitate și internaționalizare

(Sfârșit. Început în pag. 1)

tradiții de care acesta se bucură. Primul teatru cu un sediu stabil din Sibiu a luat ființă în anul 1789, în Turnul Gros al orașului.

Un alt centru important al vieții culturale sibiene a fost și rămâne Biblioteca „Astra”. Înființată în anul 1861 de către Asociațiunea „Astra”, biblioteca numără astăzi peste 750.000 de volume și este cea mai mare bibliotecă din Sibiu.

În zilele noastre Sibiu este un efervescent centru cultural al țării, aici desfășurându-se o serie de importante festivaluri internaționale.

COR.: Dar ce prezintă Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu ca atare?

C.O.: Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu se bucură de una dintre cele mai îndelungate tradiții – peste 220 de ani – în mediul academic românesc. Dezvoltarea constantă a învățământului universitar în Sibiu oferă viitorilor studenți posibilitatea de a alege unul dintre numeroasele programe de studiu puse la dispoziție de una dintre cele 9 facultăți ale ULBS, unde își aduc contribuția cele 800 de cadre didactice.

Numărul de studenți înscriși la ULBS, la unul dintre programele de studii de licență, masterat și doctorat, este de aproximativ 20 000.

Obiectivul principal al ULBS este de a dezvolta un proces educațional competitiv, care să răspundă cu succes standardelor UE și care să aducă absolvenților acestei universități recunoaștere academică și profesională la nivel internațional.

COR.: V-aș ruga să ne faceți o succintă trecere în revistă a facultăților universității D-voastră.

C.O.: Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” este cea mai veche instituție de acest fel din țară. Înființată în 1786, ca Școală Teologică, și reorganizată în 1811 sub conducerea lui Gheorghe Lazăr, funcționează neîntrerupt până astăzi.

Facultatea de Drept „Si-

mon Bărnețiu” pregătește experți în domeniul dreptului – judecători, procurori, notari, consilieri juridici – și al administrației publice.

În cadrul **Facultății de Lite-**

re și Arte funcționează Centrul de Limbi Străine, 2 centre de cercetare pentru studii interculturale și Institutul Confucius, în cadrul căruia doritorii pot participa la ore de limbă, cultură și civilizație chineză.

Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu” a luat ființă în anul 2002, prin desprinderea de fosta Facultate de Litere, Istorie și Jurnalistică.

Facultatea de Inginerie „Hermann Oberth” este o școală politehnică cu tradiție și experiență, recunoscută pe plan național și internațional pentru spectrul larg al ofertei academice și pentru rezultatele deosebite pe planul de cercetări.

Facultatea de Științe ocupă un loc special în structura Universității prin varietatea domeniilor de competență pe care le abordează (matematică, informatică, fizică, ecologie și protecția mediului, psihologie, sociologie, educație fizică și sport).

Facultatea de Științe Agricole, Industrie Alimentară și Protecția Mediului continuă o tradiție de peste 50 de ani de învățământ superior românesc în domeniul alimentar și peste 100 de ani de învățământ superior agricol.

Facultatea de Jurnalistică a fost înființată în anul 1992. Timp de peste un deceniu și

jumătate, prin cele 14 promoții de absolvenți, s-au format peste 500 de oameni de presă.

Facultatea de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene se bucură de

un interes academic deosebit, fapt dovedit de numărul mare de studenți și masteranzi înscriși la programele de studiu (aproximativ 1300).

COR.: Universitatea „Lucian Blaga” se manifestă printr-o amplă activitate de cercetare. Ce argumente ne-ați putea aduce în acest sens?

C.O.: Cunoașterea reprezentată, în special, produsul activității de cercetare științifică, o componentă importantă în ierarhizarea activităților pe criteriul calității și al prestigiului acestora. Prin Departamentul de Cercetare Științifică, ULBS planifică și pune în practică strategii menite a asigura un nivel ridicat de performanță al cercetării științifice, în context național și internațional.

COR.: Un rol deosebit de important în cadrul unei instituții de învățământ superior îl are biblioteca sa științifică. Ce ne puteți spune despre Biblioteca Centrală a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu?

C.O.: În 1969, la Sibiu a luat ființă Biblioteca Institutului de Învățământ Superior, care în 1990 s-a transformat în Biblioteca Universitară. Biblioteca Centrală a Universității are rolul de a constitui, prelucra, organiza, dezvolta și conserva colecții enciclopedice de publicații cu caracter cultural-științific, din țară și din străinătate, pe toate

categoriile de suporturi documentare și de acrea cadrul informațional necesar sprijinului activității didactice și de cercetare.

Fondul existent al Bibliotecii constituie peste 600 000 unități documentare, reprezentând aproximativ 350 000 înregistrări în catalogul informatizat; dispune de 14 000 volume periodice; săli cu acces liber la raft, pe 4 nivele, aranjate pe domenii; 400 locuri pentru studiu prevăzute cu echipamente de conectare la Internet și de tip Wireless, calculatoare, scanere, imprimante și multifuncționale repartizate pe fiecare nivel.

COR.: Nu avem nici un fel de dubii că Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu desfășoară și o vastă activitate de cooperare internațională...

C.O.: Într-o lume profund interactivă, ULBS nu ar fi reușit să se mențină în prim-planul evenimentelor academice decât printr-o cooperare internațională de amploare. Înțelegerea acestui aspect a avut drept rezultat, după 1992, o politică fără precedent a contactelor și conexiunilor academice. Conducerea ULBS nu s-a îndoit nici un moment că între cele patruzeci și opt de universități de stat, opt academii militare și patruzeci și nouă de universități particulare, ULBS avea să se bucure de succes numai prin interacțiune și cooperare.

În consecință, ULBS a stabilit conexiuni academice și înțelegeri de parteneriat cu o sută patru universități din treizeci de țări. Acordul de cooperare pe care l-am semnat astăzi cu domnul rector Vasile Marina vine ca un argument forte să confirme și faptul că intenționăm să dezvoltăm relații prietenești de cooperare dintre cele mai rodnice și pe multiple planuri cu Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

COR.: Vă mulțumesc pentru interviu și Vă urez noi succese în continuare.

Pentru conformitate:
Mihai MANEA

Studiem mereu pentru a fi competitivi

Interviu cu dna Valentina CEBAN, primar al comunei Ocolina, raionul Soroca

CORESPONDENTUL: Cine este dna Valentina Ceban și ce ne poate spune, succint, despre ea ?

Valentina CEBAN: M-am născut în anul 1964 în satul Văratric, raionul Râșcani. Am absolvit școala medie din satul natal, apoi am urmat studiile superioare la Universitatea de Stat din Moldova, facultatea de matematici, pe care am absolvit-o în anul 1986. În același an m-am angajat în câmpul muncii în calitate de profesor la gimnaziul din satul Țepilova, raionul Soroca. Am activat aici timp de 25 de ani, până în 1997 - în calitate de profesor, iar în perioada 1997-2011 am deținut funcția de director al gimnaziului.

Sunt căsătorită și am 2 copii. Feciorul mai mare, Sergiu, are 25 de ani, a absolvit Academia de Studii Economice din Moldova și în prezent își continuă studiile de masterat în Republica Cehă. Mezinul familiei, Dumitru, are 22 de ani și este student la Universitatea Tehnică din Moldova.

COR.: Ocolina, un nume de sat înveșnicit și în operele marilor noștri scriitori...

V.C.: Comuna Ocolina este compusă din 2 localități: satele Ocolina și Țepilova. Este amplasată în centrul raionului Soroca. În fiecare dintre localitățile comunei, activează câte un gimnaziu, o grădiniță de copii, casă de cultură, punct medical - ambulatoriu, oficiu poștal, agenți ai comerțului cu amănuntul.

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul comunei apar-

ține bazinului fluviului Nistru. Astfel, în Sud-Vestul moșiei comunei, de pe versanții dealului izvorăște râulețul Camenca, ce-și îndreaptă cursul spre Sud-Est până se varsă în râul Răut.

În comună avem 2 km de drum pavat cu asfalt, 25,4 km de drumuri locale, dintre care 3 km sunt pavate în variantă albă. Modernizarea drumurilor comunei Ocolina face parte din proiectele prioritare ale comunei în perioada anilor 2009-2014.

Localitățile din comuna Ocolina nu dispun de un sistem propriu de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a populației se realizează din fântâni. Pe teritoriul comunei avem 443 de fântâni individuale și publice. Proiectul de înființare a rețelei de alimentare cu apă potabilă face parte din proiectele prioritare ale comunei pentru perioada anilor 2009-2014. Localitățile nu dispun de rețele de canalizare.

În prezent, în ambele sate din comună sunt pe sfârșite lucrările de gazificare de presiune medie și mijlocie. Au fost reparate din temelie sistemele de încălzire ale școlilor și construite cazangerii pentru a trece la alimentarea cu gaze naturale.

Gospodăriile din comună sunt racordate la sistemul național energetic în proporție de 100 %. Rețeaua telefonică Moldtelecom deservește 100 % din necesarul comunei. Comuna se află în zona de acoperire a rețelelor de telefonie mobilă. Locuitorii comunei beneficiază de servicii de telefonie mobilă, televiziune prin cablu și internet.

Asistența medicală este asigurată de Centrul de Sănătate din satul Ocolina și Oficiul Medicului de Familie din satul Țepilova. Populația din comună este deservită de 2 medici de familie și cinci asistente medicale.

Potențialul economic al comunei Ocolina este predomi-

nant agricol, locuitorii se ocupă de prelucrarea pământului și creșterea animalelor.

Gimnaziul satului Ocolina (din 2008) activează într-o clădire mai veche cu o aripă nou-construită. Peste 100 de elevi își fac studiile în clasele I-IX. În gimnaziu activează 15 profesori, 13 dintre ei au studii universitare, un profesor are gradul I, iar 6 profesori dețin gradul II didactic. În vara anului 2008 școala a fost acoperită cu țiglă metalică.

Gimnaziul din satul Țepilova este un monument istoric, fiind fosta casă a familiei de intelectuali Prepețița. După procesul de naționalizare de la mijlocul secolului trecut, la construcția inițială au mai fost adăugate două aripi, una constituind sala de sport și cazangeria pe bază de cărbuni, iar a doua - sălile de clasă și ospătărie la demisol. În anul 2008, prin intermediul programului FISM, clădirea gimnaziului a fost reparată capital. A fost construită cazangeria pe bază de gaze naturale. La moment, în gimnaziu activează 15 profesori care educă 120 de elevi.

Instituția preșcolară - tip din s. Ocolina a fost dată în folosință în anul 1978. În prezent, în grădiniță funcționează o grupă de 20 de copii, deserviți de două cadre didactice. Instituția preșcolară din s. Țepilova funcționează din 1967. La moment activează o grupă de 25 de copii. Clădirea este reparată capital. Instituția este deservită de doi pedagogi cu studii medii speciale.

În comună există două locașe de cult ortodoxe: în satul Țepilova - biserica Sf. Gheorghe, iar în satul Ocolina - biserica Sf. Nicolae.

COR.: Ați dorit atât de mult să deveniți primar?!

V.C.: Am acceptat să-mi înaintez candidatura la funcția de primar la insistența unui grup de cetățeni activi ai comunei, care m-au convins că pot schimba spre

bine lucrurile din comună.

COR.: Și ați constatat imediat că satele din comuna D-voastră se confruntă cu o sumedenie de probleme...

V.C.: Ca orice localitate rurală din Republica Moldova, satele din comuna Ocolina se confruntă și ele cu diverse probleme. Printre cele mai stringente sunt cele legate de aprovizionarea cu apă potabilă de calitate a populației, instalarea rețelilor de canalizare, amenajarea gunoștilor autorizate, finalizarea gazificării instituțiilor din localitate, precum și de îmbunătățirea infrastructurii drumurilor, îmbătrânirea sate-lor etc.

Principalul impediment care se află astăzi în calea soluționării acestor probleme este lipsa acoperirii financiare. În acest sens vom încerca să atragem fondurile europene, să colaborăm cu potențiali parteneri-finanțatori și donatori, să consolidăm potențialul material al societății și să dăm startul parteneriatului public-privat.

COR.: Studiile la Academia de Administrare Publică constituie o prioritate pentru primarul Valentina Ceban?

V.C.: Pe parcursul întregii vieți, ne perfecționăm și ne adaptăm noilor cerințe pentru a fi competitivi și a răspunde provocărilor. La 19 iunie 2011 am fost aleasă în calitate de primar al comunei Ocolina. Acesta a fost un pas care a implicat noi cerințe și responsabilități. Programa de masterat din cadrul Academiei constituie pentru mine o etapă de perfecționare profesională, care îmi va aduce noi cunoștințe, îmi va dezvolta abilități și competențe necesare în exercitarea atribuțiilor funcției pe care o îndeplinesc. Țin să remarc că am rămas profund impresionată de cunoștințele pe care le-am obținut și de înalta calitate a predării în cadrul primei sesiuni de la Academia.

**A intervievat
Gheorghe BĂJENARU**

Trei localități au fost distinse pentru asigurarea unei guvernări locale democratice

În cadrul Săptămânii Europene a Democrației Locale, Guvernul Republicii Moldova a oferit la trei localități din republică diplome de excelență pentru asigurarea unei guvernări locale democratice, la cel mai înalt nivel, în beneficiul comunității.

Secretarul general-adjunct al Guvernului, Anatol Onceanu, a declarat în cadrul evenimentului că cele trei localități au demonstrat că sunt un exemplu bun de urmat pentru alte comunități din republică. „În Republica Moldova avem foarte mulți reprezentanți ai comunităților locale - președinți de raioane, consilieri municipali, orașenești, sătești, primari - care își onorează cu destoinicie obligațiunile, au succese remarcabile în

activitatea lor”, a menționat Anatol Onceanu.

Diplome de excelență au primit Primăria comunei Măndrești din raionul Telenești, Primăria comunei Târnova din raionul Edineț și Primăria comunei Porumbesti din raionul Cantemir. Autoritățile publice locale desemnate drept cele mai active în asigurarea unei guvernări locale democratice au demonstrat un management strategic. Localitățile respective au dezvoltat măsuri de incluziune socială în comunitate, au elaborat măsuri de mobilizare și împuternicire a grupurilor vulnerabile, au participat în proiecte de dezvoltare locală.

„Am reușit să reabilităm 12 km de iluminare stradală,

s-a reușit repararea mai multor învelișuri de străzi din comunitate, s-a eliminat definitiv problema lipsei apei potabile, avem deja prima casă gazificată. Pentru anul 2012 avem programate trei milioane lei la extinderea gazoductului din localitate”, a spus Tudor Țuiu, primarul localității Măndrești, raionul Telenești.

Secretarul Consiliului local din comuna Porumbesti, raionul Cantemir, Elena Nicolau, a spus că fără de participarea întregii comunități administrația publică locală nu ar fi reușit să procure mobilier pentru gimnaziul din localitate, nu ar fi reușit să renoveze obiectele de menire socioculturală.

Diplomele au fost acordate în cadrul Conferinței

Naționale „Rolul APL în asigurarea Drepturilor Omului și Egalității de Gen la nivel local”, organizate în contextul recente Săptămâni Europene a Democrației Locale.

Acțiunea a fost organizată de Guvernul Republicii Moldova cu sprijinul partenerilor de dezvoltare - PNUD, UN Women Guvernul Suediei - în cadrul Programului Comun Dezvoltare Locală Integrată. Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată susține Guvernul Republicii Moldova în procesul de descentralizare și consolidare a autonomiei locale și urmărește scopul de a asigura grupurilor vulnerabile beneficii egale de pe urma descentralizării și dezvoltării locale.

APL joacă un rol crucial în asigurarea drepturilor omului și egalității de gen la nivel local

Șansele de participare a femeilor în administrarea treburilor publice locale nu trebuie să fie diminuate. În pofida faptului că numărul femeilor cu funcții de răspundere este în creștere, rolul acestora la nivelul administrării locale rămâne a fi redus. De această părere sunt experții care au participat la Conferința Națională „Rolul APL în asigurarea Drepturilor Omului și Egalității de Gen la nivel local”.

Potrivit coordonatorului ONU în Republica Moldova, Kaarina Immonen, doar 10% din femeile din țară activează în administrația publică locală. „Contribuția femeilor

în procesul de dezvoltare, în general, și în dezvoltare la nivel local, în particular, joacă un rol crucial. De aceea femeile trebuie să aibă o participare egală în procesul decizional local, nu doar central. Cunoaștem că participarea femeilor în administrațiile publice rămâne încă la un nivel redus, avem doar 10% femei în calitate de președinte de raion, însă am văzut că tendința este în creștere și va trebui de încurajat această tendință”, a spus Kaarina Immonen.

Coordonatorul ONU în Moldova este de părere că reforma autorităților locale și descentralizarea puterii

în stat sunt factorii care ar putea îmbunătăți simțitor și calitativ actul de guvernare locală din perspectiva egalității de gen, iar acest fapt ar duce la dezvoltarea economică a comunităților rurale.

Potrivit șefului Oficiului Consiliului Europei la Chișinău, Ulvi Akhundlu, egalitatea de gen de jure nu este în totalitate transpusă în fapte. Chiar dacă femeile au aceleași drepturi, ele nu întotdeauna au aceleași șanse ca și bărbații.

„Nicio țară nu este imună la egalitatea de gen. Deseori femeile sunt văzute drept o categorie vulnerabilă în societate. Femeile încă re-

prezintă 50% din populație, egalitatea între femei și bărbați este o parte integrantă a drepturilor omului și o prevedere a democrației fundamentale. Trebuie să eliminăm discriminarea bazată pe sex în viața publică și privată și să încurajăm integrarea principiului egalității de gen în toate programele și politicile”, a afirmat Ulvi Akhundlu.

Conferința Națională „Rolul APL în asigurarea Drepturilor Omului și Egalității de Gen la nivel local” s-a desfășurat în cadrul recente Săptămâni Europene a Democrației Locale.

Info-Prim Neo

O vatră de oameni vrednici, Ghindești

Interviu cu dl Gheorghe FALCĂ, primar al comunei Ghindești, raionul Florești

CORRESPONDENTUL:
Stimate domnule primar Gheorghe Falcă, v-aș ruga să ne spuneți câteva cuvinte despre D-voastră: cine sunteți, de unde veniți și prin ce v-a atras munca de primar?

Gheorghe FALCĂ:
M-am născut în anul 1967, într-o simplă familie de țărani – muncitori ai câmpului – din satul Cenușa, raionul Florești. Am absolvit școala medie incompletă din satul natal, după care mi-am continuat studiile la Tehnicumul agricol din Țaul, raionul Dondușeni. Între anii 1986-1988 mi-am satisfăcut serviciul militar în termen în Afganistan. Timp de doi ani de zile am participat nemijlocit la operațiunile de luptă și, slavă Domnului, am revenit la baștină viu și nevătămat, mai fiind decorat și cu câteva ordine și medalii pentru merite de luptă. Studiile superioare le-am făcut la Institutul Național de Educație Fizi-

că și Sport între anii 1989-1994, dar în anul 1992 nevoile m-au făcut să trec la secția cu frecvență redusă și să mă încadrez în câmpul muncii. Din 1998 până în 2006 am luat și eu calea străinătății, exe-

cutând cele mai grele și mai murdare munci peste hotare, dar, firește, plătite ceva mai bine ca la noi în Republica Moldova.

Revenind în țară, am candidat în anul 2007 la funcția de primar al satului. Nu a fost ușor, dar am învins. La alegerile locale din anul curent am câștigat cel de-al doilea mandat. Munca primarului, deși grea și complicată, mai ales în condițiile actuale din țara noastră, m-a atras prin dorința nestrămutată de a face din comuna Ghindești o localitate cum nu e alta în Moldova.

Sunt căsătorit și am doi copii: fiica, Irina, este studentă la Universitatea de Medicină și Farmacie „Ni-

colae Testemițanu”, iar fiul, Grigore, își face studiile la Colegiul Politehnic.

COR.: Ați putea să ne relațiți câte ceva și despre comuna D-voastră, despre satele sale?

Gh. F.: Satul Ghindești are o vârstă destul de frumușică de peste 400 de ani, atestat pe la 1604, și este o localitate deosebit de pitorească, situată pe malul râului Răut. Conform recensământului de la 2004, comuna Ghindești are o populație de peste 2700 locuitori, inclusiv satul Ghindești – 1500, Hârtop – 870 și Țâra – 330 de locuitori. Comuna ocupă o suprafață totală de 35,78 kilometri pătrați, ea dispunând de 970 de gospodării. Principalul agent economic de pe teritoriul comunei este gospodăria SRL „TetracomAgro”, care se întinde pe o suprafață de 2800 hectare teren arabil și este condusă de liderul Vitalie Novac, cu care conlucrăm deosebit de fructuos.

Pe teritoriul comunei își mai desfășoară activitatea Fabrica de Croitorie „Porta-Vita” SRL, unde muncesc circa 60 de persoane și produc diferite confecții pentru export; locuitorii satelor noastre beneficiază de serviciile unei brutării, a unei mori și a unei oloinițe, a unei stații de testare auto; SRL „Arbomax” se ocupă de aprovizionarea și distribuirea în zonă a îngrășămintelor minerale. La dispoziția localnicilor se

mai află o baie, 11 unități comerciale, 3 case de cultură, 3 biblioteci, un gimnaziu pentru 100 de copii și o grădiniță pentru 40 de copii în satul Hârtop. Gimnaziul și grădinița de copii au fost gazificate și conectate la noul sistem de încălzire. În fiecare sat există câte un centru al medicilor de familie. Copiii din satul Ghindești frecventează liceul din orașelul Ghindești, care se află în imediata apropiere.

Comuna Ghindești are o echipă de fotbal foarte bună, care a luat recent cupa raionului la fotbal, iar în cadrul campionatului raional deținem locul trei. Eu sunt nu numai un mare amator de fotbal, dar mai continuu să joc adeseori chiar și la vârsta mea de peste 40 de ani, contribuind, astfel, la educația tineretului.

COR.: Ce ați reușit să realizați împreună cu consilierii locali, cu consătenii d-voastră, susținuți de forurile raionale și republicane pe parcursul primului d-voastră mandat de primar?

Gh. F.: În perioada primului meu mandat de primar am reușit să soluționăm împreună cu consilierii și consătenii o serie de probleme, ce țin de aprovizionarea satelor din comună cu apă potabilă (în cadrul unui proiect finanțat de PNUD), de amenajarea satelor și asigurarea cu containere pentru recoltarea gunoierului,

(Continuare în pag.7)

O vatră de oameni vrednici, Ghindești

(Sfârșit. Început în pag.6)

lichidând vechile gunoști, amenajarea parcului din

Păcat că localitățile din comuna noastră sunt afectate și ele de proce-

satul Ghindeștii Noi (beneficiind de un grant al Fondului Ecologic). În aceeași perioadă de timp am procurat, de asemenea, din contul unui grant mai modest utilaj și mobilier necesar pentru primărie; am întreprins măsurile necesare pentru a ilumina străzile centrale din toate satele comunei, primăria suportând cheltuielile pentru consumul de electricitate. Nu am uitat nici de drumurile din satele comunei: principalele dintre acestea, dar și o serie de drumuri mai mici, unele căi de acces spre obiective mai importante au fost reparate în variantă albă; drumurile asfaltate din satele Ghindești și Hârtop au fost plombate.

Pe teritoriul comunei funcționează trei biserici, pe care le-am reparat cu eforturi comune. Am reparat, de asemenea, din contul primăriei și al locuitorilor satului zidul cimitirului vechi.

sele nefaste din întreaga republică: satele noastre sunt tot mai mult părăsite de oamenii care își lasă vatra în căutarea unui destin mai bun pe alte meleaguri. Numai pe parcursul ultimilor patru ani au plecat la munci peste hotare mai mult de 150 de persoane.

COR.: Nu mă îndoiesc de faptul că mai aveți încă mult de muncă în satele d-voastră, căci probleme trebuie să mai existe și pentru mandatul pe care abia l-ați început...

Gh. F.: Cât există satul, cât vor exista oamenii săi, probleme vor exista mereu. Dar poate că și e bine că există mereu probleme... În următorii ani ai mandatului meu de primar intenționez să soluționez problemele ce țin de canalizare în toate satele comunei, aprovizionarea centralizată cu apă a locuitorilor din satele Hârtop și Țara, conectarea la sis-

temul centralizat de gaze naturale a gospodăriilor din satul Hârtop. Activitatea noastră de mai departe se va concentra, de asemenea, pe amenajarea noului cimitir în localitatea Ghindești, extinderea iluminării tuturor străzilor din satele comunei, îmbunătățirea calității serviciilor prestate populației, deschiderea noilor locuri de muncă.

Doresc să menționez că comuna Ghindești dispune de un real potențial turistic. Așezat pe malul Răutului, satul are un aspect turistic deosebit de atractiv și ar fi păcat să nu beneficiem de aceste posibilități.

COR.: Cum conlucrează primarul Gheorghe Falcă cu consiliul local, cu consilierii?

Gh. F.: Nu ar fi corect să mă lansez în critici la adresa consiliului local. Chiar de la bun început am găsit limbaj comun și eforturile noastre conjugate, ale tuturor celor 13 consilieri sunt orientate spre soluționarea problemelor comunei. La ședințele consiliului, care se desfășoară sistematic și conform unui

plan bine determinat, sunt examinate cele mai stringente probleme ale comunei și ale oamenilor săi, facem tot posibilul să le rezolvăm.

COR.: De ce ați decis să vă continuați studiile la Academia de Administrare Publică?

Gh. F.: Firește, majoritatea absolută a persoanelor care candidează la anumite funcții în administrația publică locală dispun de bagajul necesar de cunoștințe generale, având studii superioare într-un domeniu sau altul. Dar experiența mea de primar m-a convins că mai este necesar un anumit volum de cunoștințe în

domeniul managementului, dacă dorești, într-adevăr, să faci față lucrurilor, să îndreptățești încrederea oamenilor care te-au ales. Din aceste considerente am decis să-mi fac studiile la Academia de Administrare Publică și țin să vă spun că prima sesiune nu m-a deziluzionat, dimpotrivă, m-a întărit în convingerea că am luat o decizie corectă.

**A intervievat
Mihai GHEORGHE**

Între Scylla și Charybda

Mihai Eminescu

Opera politică

(Continuare. Început în nr.20)

BASARABIA

Cam într-o sută de ani, de la Tugomir până la capătul domniei lui Mircea, Țara Românească ajunsese la cea mai mare întindere teritorială, căci cuprindea Oltenia, Valahia Mare, ducatele Făgărașului și Omlașului din Ardeal, mare parte a Bulgariei, Dobrogea cu cetatea Silistra, Chilia cu gurile Dunării și țări tătarști nenumite mai de aproape. În această vreme Valahia întreagă, împreună cu toate posesiunile ei, se numea în bulele papale, în documentele cele scrise latinește ale domnilor, în scrieri contemporane: *Basarabia*. Una din aceste posesiuni a fost și acest *lambeau de terre* de pe care Rumianțof și Sumarov pretind a fi cules tătari de sub corturi.

E destul a pomeni că, deși acea familie de Domni s-a stins în linie bărbătească, numele vechi domnesc de *Bassaraba* se mai poartă și astăzi prin adopțiune de către un boier mare din Țara Românească.

Tot în vremea aceasta a înfloririi voievozilor Basarabi și a țării Basarabia, *id est* Valahia Moldova posedă teritoriul de la Hotin până în Cetatea Albă, căci la începutul veacului al cincisprezecelea cavalerul Guillebert de Lannoy se întâlnește cu Alexandru cel Bun, merge la Cetatea Albă, care e a Domnului moldovenesc și găsește aici un oraș stăpânit de un pârčalab (Burggraf) moldovenesc și populat cu genovezi, moldoveni și armeni.

Dar despre acestea mai târziu.

Destul numai că, într-o vreme în care abia era viață istorică prin împrejurimi, *Basarabia* actuală era pământ românesc stăpânit de Domni români. Și ace[a]sta n-o deduc numai istoricii de astăzi, ci Miron Costin însuși; cronicarul cel învățat și mare logofăt în Moldova povestește aceasta în versurile dedicate regelui Poloniei.

Pentru a nu anticipa, reproducem acestea numai pentru a explica numele și a arăta că el este puțin ceva mai vechi decât tătarii de sub corturi ai lui Rumianțof, iar pe acest general rus îl vom găsi, cum am zis, la vremea lui, susținând cu act iscălit de dânsul tocmai teoria contrară celei expuse de corespondenții ziarului "Le Nord".

Dar lăsând Valahia de o parte, ce se numește astăzi Basarabia?

Trăgând o linie de la Hotin, din Nistru până în Prut, avem o latură; de la amândouă capetele ei tragem câte o linie până în Marea Neagră, una de-a lungul Nistrului, cealaltă de-a lungul Prutului; iar capetele acestor două linii le încheiem cu o a patra linie formată prin țărmurile Mării Negre. Acest quadrilater cam neregulat se numește azi *Basarabia*, deși fără cuvânt.

După ce Ștefan cel Mare a luat de la Valahia, între anii 1465-1475, părțile de sud, câte le aveau Basarabii între Prut și Nistru, aceste părți au păstrat numele distinctiv al dinastiei *primae occupantis*, al Basarabilor. Deci nu întreaga țară dintre Prut și Nistru e Basarabia, ci aceasta e numai o fâșie spre sud, hotărâtă și mică, așa cum ne-o arată Cantemir în *Descripțio Moldaviae*.

Iată deci marginile reale ale Basarabiei reale: Trage o linie curmezișă de lângă Nistru de la Bender până în vârful lacului lalpug la Bolgrad și ai o latură, apoi ia-o de la Bolgrad până în Reni, ai a doua latură, de la Reni pe Dunăre în sus până la Chilia, a treia latură, apoi luând malul Mării Negre până la Cetatea Albă la gura Nistrului, a patra latură; apoi în sus pe Nistru de la Cetatea Albă până la Bender, a cincea latură. Numai pământul cuprins între aceste cinci linii s-a numit cu drept cuvânt Basarabie; tot ce-i dasupra e Moldovă curată, războtezată de la 1812 încoace.

Pământul cuprins între aceste cinci linii era împărțit în patru ținuturi: *Bugeacul*, *Ceta-*

tea Albă, *Chilia și Ismail*. Numai în ținutul Bugeacului au locuit tătari cu învoirea Domnilor Moldovei, în celelalte se vor fi răsărit câte unul-doi, căci nimeni nu poate opri în mod ermetic trecerea unui om, mai ales tătar fiind, peste marginile moșiei lui; dar în sfârșit numai în Bugeac tătarii colonizați s-au bucurat de oarecare privilegii, conces[i]i de proprietarul locului, care era statul Moldovei.

Cu acest pământ ne vom ocupa în numerele viitoare. Startornicind, după cercetările mai noi, originea numelui, după Cantemir, marginile pământului de care e vorba, vom arăta ce soi de tătari au putut culege de sub corturi generalii ziarului "Le Nord", de la anul 1400 începând și până la 1812, adică în curs de patru sute și mai bine de ani. În treacăt ne vom ocupa și cu cetatea Hotinului.

II. VEACUL AL
CINCISPREZECELEA

În n[umă]rul nostru de la 20 februarie am răspuns deja unui domn X, care adresase din București o scrisoare către directorul ziarului "Le Nord", spunând în ea că Rusia cucerise Basarabia de la niște cărduri (*peuplades*) care locuiau sub corturi și erau pe jumătate sălbătice, de la un soi de bașibuzuci odioși, și că din *niciun punct de vedere* Basarabia prin Tratatul de Paris n-a putut fi considerată ca fiind restituită posesorilor ei legitimi.

Prin documente publicate în mare parte în arhive slave chiar am arătat că tătarii d-lui X, care ar fi fost în trecut *les possesseurs legitimes*, erau cam ciudați în felul lor.

În Suceava domnește Alexandru Vodă cel Bun, care prescrie la anul 1407 ce vămi au să plătească negustorii poloni la Tighina (Bender) și la Cetatea Albă (Akkermann). Tot în vremea lui Alexandru trece la 1420 ierodiaconul rus Zosima prin Cetatea Albă și ne spune că, voind să treacă Nistrul, a trebuit să plătească pentru trecătoare un

bir, pe care moldovenii și litvanii și-l împart la încheierea socotelor. Ierodiaconul șade la Cetatea Albă două săptămâni și apoi pleacă de la fânarul așezat chiar la gura Nistrului pe o corabie către Sfintele Locuri.

Peste un an (1421) mai vine alt călător, cavalerul Guillebert de Lannoy, ambasadorul a doi regi apuseni, care asemenea petrece în Cetatea Albă, ce este sub stăpânirea lui Alexandru Vodă, pe care l-a văzut și l-a cunoaște cavalerul.

Ba cavalerul are și ocazia de a afla că moldovenii din Cetatea Albă sunt minunat de bine administrați, căci, singur călărind pe lângă Nistru, a fost prădat și poliția de atunci i-a aflat în câteva zile pe hoți și i-au adus legați înaintea lui. Cavalerul, mirat de această justiție expeditivă, se roagă lui Vodă să-i ierte, căci i-au dat banii toți înapoi.

În fine, la a[nul] 1475, Ștefan Vodă cel Mare trimite la Cetatea Albă pe un arhitect grec, anume Teodor, ca să facă un turn nou și un zid nou la întăriri, iar arhitectul le spune acestea prin inscripții care stau și astăzi pe zidurile cetății.

Totodată, vedem în hrisoavele domnești de pe acea vreme, iscăliți deodată cu Domnul regulat, pârčalabii Chilie, ai Cetății Albe și ai Hotinului, care erau *boieri mari*, încât se vede cum că tătarii de sub corturi ai d-lui X aveau trecere pe atunci.

(Va urma)

Mihai MANEA

Balada vieții și a morții*

Nuvelă

Fiind fără deprindere, cu greu, dar au rezistat întreaga slujbă, au aprins lumânări, și-au făcut semnul crucii de nenumărate ori, au stat în genunchi, apoi iar în picioare, au sărutat

lui, a vrut să-l ispitească sau cel care știe ceva despre acest caz, să iasă în față să recunoască și să se pocăiască, confirmând, astfel, și purificarea primarului în fața consătenilor, dar și spă-

numai cei care o cunoșteau foarte bine, puteau să zică că-i ea, atât de mult se trăsese la față și atât de tare i se duseseră ochii în fundul capului.

- Gheorghe, dragul mătușii, nu te mai căzni și tu atâta pentru douăzeci de lei. Eu ți i-am pus pe masă la primărie. Acești douăzeci de lei i-am împrumutat de la mamă-ta, cu vreo două săptămîni înainte de a se trece ea din viață. În toți anii aceștia mă tot gândeam să-ți întorc datoria, dacă nu puteam strânge atîția bani. Atunci când ți i-am adus și ți i-am pus pe masă, mi-a trimis fata din Italia niște bani, și iaca, în sfârșit, am putut și eu să scap de datorie. I-am pus și nici nu ți-am spus, că mă temeam că n-ai să-i iei. Căci, m-am gândit, ce-s pentru tine douăzeci de lei? Zilele iesește am avut un vis, din care am înțeles, că nu mi-a mai rămas mult de trăit pe lumea aceasta, și tare m-am mai

datoriei împlinite față de tine, dat și față de mine. Nu mai am nicio datorie pe lumea aceasta, de aceea pot pleca cu inima împăcată pe lumea cealaltă.

Pe obrazii uscățivi ai Aftinicăi lui Fănuță Tapalagea se prelinseseră două mărgelile argintii - de bucurie, de durere, de jale - numai ea putea să știe.

Primarul Gheorghe Stejărel privi la oamenii adunați în Biserică cu un sentiment de mare, dar ascunsă demnitate, își stăpâni cu greu lacrimile, în schimb în gât i se opri un nod mare și greu - de bucurie, de durere, de jale - nu se știe, numai el putea să priceapă.

A doua zi, dis-de-dimineață, deși nu era nici un fel de sărbătoare creștină, au început să tragă clopotele de la Biserică. Primarul Gheorghe Stejărel îl văzu prin fereastra întredeschisă a biroului său de la primărie pe un nepot de al Aftinicăi lui Fănuță Tapalagea ieșind de pe

mîna părintelui, au ascultat cu atenție corul bisericesc. Pentru prima oară au ascultat și au deslușit cele citite de părinte din cărțile bisericești. În gândul lor, Gheorghe și Angelina Stejărel au acceptat să frecventeze de azi înainte regulat slujbele religioase de duminică.

Spre sfârșitul serviciului divin, părintele Serafim, ca de obicei, a lăsat sfintele cărți la o parte și a adresat enoriașilor un scurt mesaj, legat fiind de actualitățile satului. El i-a chemat pe enoriași să cinstească sfânta biserică, să respecte sărbătorile religioase, să aibă grijă de familiile și de copiii celor plecați la munci peste hotare, să nu negligeze legile statului, să nu fure, să nu bârfească. În încheierea cuvântului său, părintele Serafim le povesti pe scurt celor prezenți despre istoria întâmplată cu primarul satului și a rugat asistența, ca cel care a lăsat banii pe masa primaru-

larea propriilor păcate.

La auzul acestor cuvinte, în biserică se lăsă o liniște și mai apăsătoare, deși dintr-un capăt al ei și până în celălalt se rostogoli cu repeziciune un murmur abia deslușit. Mirenii lăsară capetele și mai jos, semn că au auzit pentru prima dată despre acest lucru, nu că să mai și răspundă la rugămintea sfînției sale.

-Vă mulțumesc, dar, și dacă nimeni nu știe nimic, - zise părintele Serafim, - vă zic la revedere, vă doresc sănătate tuturor și vă aștept și duminică viitoare la slujba de la Sfânta Biserică.

Lumea abia de începu să-și îndrepte capetele aplecate, nu făcu nici jumătate de pas spre ieșirea din Biserică, căci dintre oameni abia de se auzi un glas obosit și răgușit de femeie:

- Oameni buni, vă rog, faceți-mi loc. - Era mătușa Aftinica lui Fănuță Tapalagea, dar

bucurat că m-a ajutat Dumnezeu să-ți întorc datoria și că voi pleca la Cel de Sus cu bucuria

poarta Bisericii ducând în spate o cruce mare și grea.

Septembrie 2011

Dragă Mihai, la început mi s-a părut că atmosfera e cam vetustă, treptat însă m-a absorbit. Frumos.

Realul și absurdul se îmbină perfect în acești 20 de lei. Ca în viață. Eu cred că această bucată are sub-

stanță de proză. Te felicit și la mai mare! Să-ți dea Domnul har în continuare.

Ion BRADU,
Schinoasa Nouă, 29,
8 noiembrie 2011.

* Sfârșit. Începutul în nr. 18-20

25 de ore de vorbit

Un neo-zeelandez de 64 de ani a stabilit recent un nou

record mondial la categoria „cea mai lungă discuție pe același subiect”. Timp de 25 de

ore, oratorul a vorbit singur, în prezența trimișilor Cărții Recordurilor, pe o temă extrem de vastă: viața. Potrivit regulilor stabilite de cei care i-au omologat recordul, neo-zeelandezul nu a avut voie să se oprească decât pentru 15 minute la un interval de timp de opt ore, pentru a bea apă și a mânca ceva, iar din patru în patru ore, timp de cinci minute, pentru a-și face nevoile.

37 de ani de dans

Erneste Debituba dansează frenetic de aproape 37 de ani. Danezul de 54 de ani nu se oprește decât pentru a mânca, a bea apă, a-și face nevoile și a se culca puțin, după care își reia obsedantul dans. Ceea ce la început nu era decât o simplă pasiune, s-a transformat în timp în obsesie și, ulterior, în boală psihică. Pentru a-l scăpa de acest coșmar, consilierii psihologici la care a apelat l-au sfătuit să devină animator de petreceri, sperând că, astfel, Erneste va sfârși prin a se sătura până peste cap de muzică și dans. Dar, n-a fost așa!... Și de mai bine de 17 ani Erneste este animatorul

petrecerilor dansante ce au loc în fiecare zi în camera sa dintr-un spital de nebuni din apropiere de Copenhaga.

518 ore pe Internet

Se vorbește de câțiva timp și în România de așa-numitul fenomen al cyberdependenței. Subiecții atinși de acest

sindrom devin incapabili să petreacă lungi perioade de timp fără să navigheze pe Internet și, atunci când au ocazia, stau ore în șir, uitând complet de foame, sete sau alte necesități fiziologice. Unele cazuri depășesc cu mult simpla pasiune pentru un anumit domeniu.

Spre exemplu, francezul Bertrand Lariviere, un tânăr de 29 de ani, și-a petrecut 518 ore conectat la Internet, stabilind, astfel, un nou record mondial. În cursul sejurului său record pe Internet, Bertrand a discutat cu aproximativ 2.395 de persoane diferite, a schimbat sau a vizualizat peste 38.200 de imagini și a vizitat circa 487 site-uri cu caracter pornografic. După această nebunie cybernetică, din care a fost „salvat” de un vecin, Lariviere a dormit timp de 4 zile și 4 nopți, după care s-a grăbit să meargă la serviciu pentru a vedea dacă, dată fiind absența sa neanunțată, nu a fost dat afară. Bineînțeles că fusese concediat!..

100 papagali, 108 pisici, 168 porumbei și 17 turturele în 2 rulote

Marii iubitori de animale, trei prieteni din Brayton Valley, SUA, au stras în rulotele în care locuiau nu mai puțin de

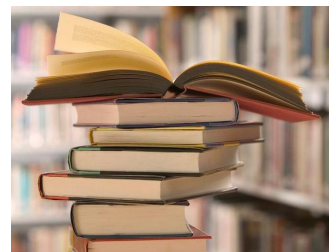
100 papagali, 108 pisici, 168 porumbei și 17 turturele. Numai că aglomerația din rulotele celor trei inimoși nu prea a fost pe placul unei asociații pentru protejarea animalelor, care i-a dat în judecată susținând că inghesuiala în care trăiesc respectivele înaripate le expune continuu... stresului. Așa se face că după ce au fost aduși în fața tribunalului, cei trei prieteni au fost amendați cu 40 de dolari fiecare pentru că au cauzat disconfort animalelor și li s-a interzis pe viață să mai adăpostească în rulotele lor mai mult de o pisică și patru păsări de persoană.

Cel mai, cea mai

Abdul Kassem Ismael, Mare Vizir al Persiei în secolul al X-lea, nu se despărțea niciodată de cărțile sale. Cele 117.000 de volume erau cărate de 400 de cămile, dresate să meargă în ordine alfabetică.

Cel mai mic pește din lume, Trimattum Nanus, trăiește în arhipelagul Chagos. El nu atinge mai mult de 0,85 centimetri la maturitate.

Cea mai veche fabrică de whisky din lume se află în Irlan-

da și a început să producă mult căutata licoare în 1657.

Dintre capetele încoronate, cel mai mic personaj istoric a fost monarhul britanic Charles 1, care avea înălțimea de 1,44 metri înainte de a fi decapitat.

Cea mai mică Biblie

Compania Themecards Inc. of Mountain View, din California, a scos recent la vânzare o biblie microscopică. Cu doar

4,95 dolari, orice om își poate procura Cartea sfântă, realizată

cu ajutorul tehnologiei laser.

Considerată nu doar cea mai nouă, ci și cea mai insolită biblie, lucrarea are versetele sfinte scrise pe o cartelă obișnuită din plastic, asemănătoare ca mărime unei cartele de telefon.

Interesant este însă că zecile de mii de litere microscopice nu pot fi citite decât cu un microscop, care, la rândul lui, necesită o „investiție” de 45 de dolari. Un adevărat lanț al slăbiciunilor sfinte.

Dosar penal în cazul tinerei forțate să urce în automobil

Procuratura sectorului Buiucani din capitală a declanșat o cauză penală pe numele

polițistului care, pe 18 octombrie curent, a reținut și a forțat o tânără să urce într-un automobil sub pretextul că aceasta ar fi comis un furt.

Procurorii au calificat acțiunile polițistului din cadrul Secției de poliție Durești drept „depășirea atribuțiilor de serviciu însoțite de aplicarea violenței”, acțiuni prevăzute de art. 328 alin.(2) Cod penal.

Amintim că, pe 19 octombrie, procurorii s-au autosesizat în legătură cu imaginile video postate pe Internet în care se arăta cum o tânără este forțată să urce într-un automobil.

Concomitent, procurorii vor da apreciere, în cadrul investigațiilor, și acțiunilor bărbatului care, împreună cu polițistul, ar fi contribuit la reținerea forțată a pătimatei.

Medic cercetat pentru că ar fi estorcat 200 euro de la un pacient

Un șef de secție al Spitalului nr. 4 de psihiatrie din Bălți a fost reținut, la 11 noiembrie curent, în biroul său, de către colaboratorii Direcției

Generale Teritoriale „Nord” a CCCEC, în momentul în care primea de la un pacient 200 euro marcați „mită CCCEC”.

Potrivit denunțatorului, medicul ar fi pretins această sumă pentru a înscrie în extrasul din fișa medicală a acestuia o diagnoză ce i-ar permite primirea ulterioară a unui grad de invaliditate.

Pe cazul dat a fost pornită o cauză penală pe faptul coruperii pasive iar, dacă va fi găsit vinovat, medicul riscă o pedeapsă cu privațiune de libertate de la 5 la 10 ani sau o amendă în mărime de la 20 000 la 60 000 lei.

De menționat că, de la începutul anului, CCCEC a cercetat 8 medici.

Finanțarea partidelor politice în vizorul CCCEC

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a fost, la începutul acestei luni, gazda mesei rotunde cu tematica “Finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale în

Republica Moldova”, acțiune organizată în coordonare cu Consiliul Europei, în cadrul Proiectului de facilitare a Parteneriatului Estic pentru buna guvernare și lupta împotriva corupției.

Evenimentul i-a avut în calitate de oaspeți de onoare pe Tilman Hoppe și Quentin Reed, consilier, și, respectiv, expert al Consiliului Europei, Dirk Lorenz din partea delegației Uniunii Europene, precum și reprezentanți ai autorităților de stat, partidelor politice și societății civile din Moldova.

Obiectivul prioritar l-a constituit discutarea și evaluarea cadrului juridic și practic al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale în Republica Moldova, precum și măsurile de racordare a acestora la standardele europene.

Discuțiile au vizat cele 3 blocuri de recomandări ale Grupului de State împotriva Corupției (GRECO): evidența, controlul finanțării partidelor politice și sancțiunile pentru nerespectarea cadrului juridic în domeniul respectiv.

În șirul cauzelor deficiente au fost menționate lipsa

voinței politice, cadrul instituțional dispersat și fără res-

ponsabilități clare, neaplicarea finanțării publice directe, precum și sistemul defectuos de sancțiuni și responsabilități.

Astfel, în rezultatul discuțiilor și schimbului de opinii, au fost propuse soluții în vederea lichidării acestor lacune prin detalierea rapoartelor financiare atât ale cheltuielilor, cât și veniturilor partidelor politice, elaborarea unui act legislativ comun de perfecționare a cadrului juridic de finanțare și prevenire a corupției politice prin sensibilizarea privind finanțarea partidelor politice.

Avocat reținut pentru că ar fi pretins 1400 euro pentru eliberarea unui deținut

Centrul Anticorupție a reținut în flagrant, la 8 noiembrie curent, un avocat bănuیت de trafic de influență. Acesta ar fi estorcat suma de 1400 euro sub pretextul că ar avea influență asupra membrilor comisiei Penitenciarului nr.15 din or. Cricova și a unor

judecători din cadrul Judecătoriei sectorului Rîșcani și ar putea favoriza adoptarea unei hotărâri de eliberare înainte de termen a unui deținut.

Avocatul a fost reținut în momentul în care primea 200 euro marcați „mită CC-

CEC”. În timpul percheziției, banii au fost depistați pe bancheta din spate a automobilului personal al avocatului.

Menționăm că anterior, sub controlul colaboratorilor operativi ai CCCEC, au fost efectuate trei livrări de control în sumă de 500 euro, 300 euro și, respectiv, 400 euro.

În privința bănuیتului a fost pornită o cauză penală în temeiul art. 326, alin. (2) lit. b), c) Cod Penal al Republicii Moldova – „trafic de influență”.

Actualmente, acesta este reținut în izolatorul CCCEC.

Dacă va fi găsit vinovat, acesta riscă o amendă în mărime de la 1 000 la 3 000 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani.

**Serviciul de presă al CCCEC și
Procuraturii Generale**

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

CONSILIUL AFACERI GENERALE ȘI RELAȚII EXTERNE (CAGRE)

Consiliul Afaceri Generale și Relații Externe este, alături de ECOFIN, una dintre cele mai vechi formațiuni/configurații ale Consiliului. Începând cu iunie 2002, în cadrul acestui Consiliu au loc întâlniri separate pe două domenii: afaceri generale și relații externe. Consiliul se întâlnește o dată pe lună. În cadrul acestor întâlniri sunt prezenți miniștrii de externe ai statelor membre ale Uniunii Europene.

În cadrul sesiunii Afaceri Generale, Consiliul lucrează pe dosare care afectează mai multe politici ale Uniunii - cum ar fi extinderea sau bugetul multianual al Uniunii Europene. Se pregătesc și ședințele Consiliului European sau se dezbate cele convenite la summiturile Uniunii Europene. În cadrul configurației Afaceri Generale se exercită și o activitate de coordonare a diferitelor politici care fac subiectul celorlalte configurații ale Consiliului. Afacerile generale trebuie să includă și orice problemă trimisă spre rezolvare aici de către Consiliul European.

În sesiunile de Relații Externe, Consiliul se ocupă de întreaga problematică a acțiunii externe a Uniunii, inclusiv politica externă și de securitate comună, politica europeană de securitate și apărare, comerțul exterior sau dezvoltarea cooperării.

CONSILIUL AGRICULTURĂ ȘI PESCUIT

Una dintre cele mai vechi formațiuni/configurații aduce împreună, o dată pe lună, miniștrii agriculturii și pescuitului, precum și comisarii europeni din domeniile agriculturii, pescuitului, siguranței alimentare, problemelor veterinare și sănătății publice.

Procedurile din Consiliul Agricultură și Pescuit sunt pregătite de 12 formațiuni de lucru care se împart în 45 de subdiviziuni în funcție de produse (de exemplu, grâu, orez etc.) sau domenii (de exemplu, chestiuni agromonetare etc.). Înainte de a fi trimise spre Consiliu, dosarele sunt studiate de COREPER sau de Comitetul Special pentru Agricultură. COREPER se ocupă, de obicei, cu problemele legate de pescuit, siguranța alimentară și bugetul agriculturii.

CONSILIUL EUROPEAN

Consiliul European este o formațiune specială a Consiliului, la care participă șefii de guvern, cărora li se pot adăuga șefii de stat în cazul în care, datorită constituțiilor, au și atribuții executive. Există și altă interpretare a Consiliului European, care nu ar fi o instituție sau o formațiune a Consiliului, ci un summit periodic al șefilor de stat sau de guvern din țările membre ale Uniunii Europene. Indiferent de accepțiune, la Consiliul European participă, pe lângă șefii de stat sau de guvern ai țărilor membre, președintele Comisiei; toți aceștia sunt asistați de miniștrii de

terne ai statelor membre și de un membru al Comisiei.

Consiliul European are rolul de a da Uniunii Europene impulsul necesar dezvoltării și de a defini orientările politice generale (conform articolului 4 al Tratatului privind Uniunea Europeană). Nu adoptă însă acte legislative.

Consiliul European se reunește formal de două ori pe an, în lunile iunie și decembrie, iar informal de alte două ori, în martie și octombrie (practic, se reunește de două ori pe semestru), iar reuniuni extraordinare pot avea loc ori de câte ori este necesar. Consiliul este prezidat de statul membru care deține președinția Uniunii la momentul respectiv. Deciziile sunt adoptate prin consens, în urma discuțiilor purtate de statele membre, care încep înaintea reuniunii la vârf. Rezultatul deliberărilor Consiliului European este inclus în concluziile publicate la sfârșitul reuniunii.

Rectoratul, comitetul sindical, corpul profesoral-didactic și angajații Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova exprimă sincere și profunde condoleanțe doamnei Rodica Sobieschi-Camerzan, șefa Secției Informare și documentare, în legătură cu decesul tatălui său,

Ion RUSU.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Abonarea 2012

Continuă abonarea pentru anul 2012 la revista științifico-metodică trimestrială **"ADMINISTRAREA PUBLICĂ"** și la ziarul **"FUNCȚIONARUL PUBLIC"**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **"Administrarea Publică"** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **"Funcționarul public"** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - specialist principal

Sergiu PÎSLARU - specialist principal

Elena BALMUȘ - specialist coordonator

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 450.

Dat la tipar 15.11.2011

E-mail: sep@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

"Funcționarul Public" - supliment la revista "Administrarea Publică" -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova